05/01/2021

Божићна посланица Српске Православне Цркве

Српска Православна Црква својој духовној деци о БОЖИЋУ 2020. године

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

са свим Архијерејима Српске Православне Цркве – свештенству, монаштву и свим синовима и кћерима наше свете Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни божићни поздрав:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Христос се рађа – прослављајте Га!
Христос с неба – сусрећите Га!
Христос на земљи – узвисите се!
Певај Господу, сва земљо!

Овим речима почео је своју божићну беседу свети Григорије Богослов и њих, од тада, већ шеснаест векова, певамо на нашем богослужењу. Певај Господу, сва земљо, јер се испунила радост коју су вековима наговештавали старозаветни пророци (Ис 2, 2-3; 9, 6; Јер 23, 5-6; Јез 34, 23; Мих 5, 2) и праведници (1Мој 12, 3; 1Мој 18, 15). Најтежи задатак човековог живота је да схвати како та најављена, па испуњена радост није ни налик било којој

овоземаљској радости већ представља саму суштину живота и наше вере. Свака овоземаљска радост и весеље су ограничени временом и простором, а радост Божића је догађај који траје осмишљавајући све наше односе и сав наш живот, и то овде и сада. Та се радост показала, она је наступила, она нам је већ дата, по речима Христовим: „Радост вашу нико неће узети од вас” (Јн 16, 22).

Рођење Христово нам открива Тајну бескрајне љубави Божје. Само је Бог, Који је Љубав (Јн 4, 8), могао себе понизити и родити се као истинити Човек, као Богочовек, не престајући бити истинити Бог и Спаситељ од греха као извора зла, трулежности и смрти. У Символу вере исповедамо да се Оваплоћење збило ради нас људи и ради нашега спасења, да „Син Божји постаде Син Човечји да би на крају и човек могао да постане син Божји”, како је говорио свети Иринеј Лионски. Божић је нарочито време, када Црква силно и моћно славослови ту Благу Вест речима: „Данас Бог на земљу дође, а човек на небеса узиђе. Слава и хвала на земљи Рођеноме, Који је обожио земаљско биће”. Рађајући се, Христос доноси богатство обожења, доноси неисказану радост у коју Црква позива и све људе и сву твар: Певај Господу, сва земљо!

Богосиновство је највећи хришћански идеал, идеал који се мора непрестано остваривати и доказивати (1 Јн 3,1-3). На то нам указује целокупно Јеванђеље, почевши од родослова Господа Исуса Христа које нам сведочи да Син Божји, остајући оно што је био, постаје и оно што није био (Мт 1, 1-23). Остајући истинити Бог, постаје истинити Човек. Тиме је све људе који у Њега повероваше и у Њега се крстише учинио синовима Божјим. Јер, ако је могуће да Син Божји постане Син Човечји, онда је исто тако могуће да и синови човечји постану синови Божји по дару и кроз усиновљење. Наше богосиновство је директна последица Оваплоћења Сина Божјег и показује се као највиша пројава љубави Бога Оца према људском роду.

Христово Рођење анђели су поздравили песмом: „Слава на висини Богу, а на земљи мир, међу људима добра воља” (Лк 2, 14). Та анђеоска песма постаје животни мото вере и покреће нас на стваралаштво, на излазак из пасивности, јер су и славословље Богу и ширење мира на земљи дубоко и суштински стваралачке људске активности. Мир је један од најчешћих појмова који срећемо у Светом Писму (Мт 5, 9; Мк 5, 34; Јн 16, 33; Рм 15, 13). Миром све започиње и миром се све завршава. Господ је миром поздрављао и миром отпоздрављао. Са благословом мира се и растао од Својих ученика, рекавши им: „Мир вам остављам, мир свој дајем вам; не дајем вам га као што свет даје. Нека се не збуњује срце ваше и нека се не боји! (Јн 14, 27-28)”. Апостол Павле

сваку своју Посланицу започиње и завршава поздравом мира хришћанима појединих Цркава. Позивом на мир започињемо и служење свете Литургије. А мир је, драга наша браћо и сестре, стање срца и душе. Јеванђелски, Христов мир, како су то многи посведочили, препознали смо у животу и делима блажене успомене новопрестављеног првојерарха наше Цркве, патријарха Иринеја, као и у животима двојице врлих јерараха наше Цркве, митрополита Амфилохија и владике Милутина, који су се ове године преселили у Царство небеско. У свести људи и у памћењу Цркве они ће остати запамћени као људи мира и добре воље, заправо као они кроз које се у наше дане најбоље пројављивао Христов мир, мир првог и јединог *Кнеза мира* (Отк 1, 5).

Порука данашњег празника Рођења Сина Божјег обавезује и нас да свуда око себе градимо мир. Сви ми знамо шта то значи када се немир усели у срце, када немир паралише разум, када човек почне да бежи од других и да се затвара у своју крхку тврђаву, изгубљен и немоћан за свако добро дело и сусрет са другим. Ми се данас, свакако не случајно, поздрављамо са: Мир Божји, Христос се роди! Не тражимо колебљиви, срачунати, често двосмислени људски мир, већ мир Христов који нас мири са Богом Оцем и једне са другима, мир у савести, оно истинско осећање пуноће као испуњење воље Божје. Насупрот томе, немир који захвата данашње људе последица је духовне празнине и живота лишеног радости Божје близине.

Прослављање Рођења Сина Божјег је код нас празник препун обичаја који исказују богатство историјског постојања нашег народа. То посебно истичемо у години у којој обележавамо век откако је у Патријашијском двору у Сремским Карловцима Архијерејски Сабор уједињене Српске Цркве свечано прогласио васпостављање и обнову Српске Патријаршије. Ипак, неопходно је указати на то да се смисао Божића не исцрпљује у историјском сећању већ да је Догађај који прослављамо животно значајан за сваки нараштај и за сваког човека. Наши лепи обичаји јесу саставни део сваког празника, његов колорит, али је неопходно и да допремо до језгра око кога се обичаји плету, да они не би постали пуко механичко извршавање одређених радњи лишених разумевања. Догађа се да се због обичајâ животодавни смисао и самог овог Празника превиди или заборави. Рођење Сина Божјега треба да у сваком човеку пробуди жељу за покајањем и да га кроз покајање јасно усмери ка практичном хришћанском животу (Мк 1, 15). То конкретно значи наше усмерење ка врлинском животу и наше напредовање у врлини, да вера не би остала мртво слово на папиру и постала још једна у низу идеологијâ без животне снаге и силе. Православље је живот по Јеванђељу на основу кога људи треба да нас препознају (Мт 5, 16). Живећи врлинским и светотајинским

животом, човек се охристовљује тако да његове речи и дела нађу испуњење у Личности Господа Исуса Христа. Из тог разлога је потребно да реч о врлинском животу почне баш на дан када Син Божји постаје Човек и када започиње наше спасење (Јн 1, 14). Божић је почетак нашег васпитавања за врлине. А њих је много и оне зависе од сваког конкретног човека и историјског тренутка. Ипак, све оне почивају на тријади свевремених и суштински важних врлина, а то су: вера, нада и љубав (1Кор 13, 13). Оне треба да буду темељ на коме се зида наше узрастање у меру раста пуноће Христове (Еф 4, 13).

На том темељу љубави Христове која нас је данас обасјала позвани смо да и ми такву љубав имамо према свима, и то не љубав као добро расположење према некоме или нечему. Таква љубав не значи много. Ми говоримо о љубави као начину живота. Говоримо, штавише, о љубави која је начин Божјег постојања (1Јн 4, 16), а ми, будући боголики (1Мој 1, 27), позвани смо да такву љубав имамо једни према другима. Имати такву љубав значи да ако желимо живот, ако желимо постојање, онда то можемо имати само у заједници слободе и љубави са другим човеком. Видети у другом човеку Бога, то је Христов призив. Његове су речи да лаже онај ко говори да воли Бога, а притом не воли човека. Јер, „како можеш волети Бога кога не видиш ако не волиш човека кога видиш”? (1Јн 4, 20).

Озарени том љубављу, и овог Божића смо заједно са нашом браћом и сестрама на Косову и Метохији, у колевци нашег народа. Њихови разорени домови су и наши домови, њихова спаљена огњишта су и наша огњишта, вековни храмови који су порушени наши су храмови. Зато се молимо Господу да њима и нама подари снаге, упућујући им речи охрабрења које је Христос упутио Својим ученицима: „Не бој се, мало стадо!” (Лк 12, 32).

Витлејемски поздрав упућујемо и свој пуноћи нашег богољубивог народа широм света, поручујући му да чува своју православну веру, свој језик и своје писмо, ма на којем континенту и у којој земљи живео. Будите поносни и достојанствени! Ми смо древни хришћански народ, који је кроз крштење, кирило-методијевско наслеђе и светосавску просвету постао део културе свецелог хришћанског света.

Испуњени том љубављу, овог Божића се сећамо и свих невољника и страдалника, свих људи којима је учињена било каква неправда, а посебно оних којих су у овим тешким данима услед последица опаке болести остали без својих милих и драгих. Њима пружамо речи утехе коју налазимо у Господу Исусу Христу, чије Рођење прослављамо, у Господу Који је постао човек ради

нас и ради нашега спасења, Који је и Сâм прошао пут смрти тражећи од Оца да Га прослави, што Отац и чини васкрсавши га Духом Светим из мртвих (Јн 12, 28). Зато нам свима Господ и поручује да се не бојимо јер који су са Христом сједињени, ако и умру, живеће (Јн 11, 25).

Љубав новорођенога Богомладенца подсећа нас и позива да у овим данима великих искушења заблагодаримо лекарима и свему медицинском особљу које се несебично труди да помогне сваком човеку, често и по цену сопственог живота. На овај начин, кроз своју несебичну жртву, они показују да су заиста деца Божја, спремна да чују и изврше реч Христову да нема веће љубави од ове да ко живот свој положи за ближње своје (Јн 15, 13).

Та љубав и жртва обавезују да све вас, децо наша духовна, позовемо и замолимо да у овим данима, тешким за свеколики род људски, чувате своје здравље и свој живот, као и да чувате друге на начин како то препоручују здравствене службе наше матичне земље и земаља у којима живи наш народ, широм света. Тако чинећи, ви не показујете одсуство вере или маловерје већ сведочите да поштујете светињу живота, да волите ближње и да љубите Господа Који је Сами Живот.

Славећи у таквој љубави Господа, зарадујмо се Богу и Божићу и прославимо Христа Богомладенца као *једино ново под сунцем* (2Кор 5, 17)! А ако нам је, можда, целе године туга притискала срце, нека се данас роди радост у њему јер славимо Рођење највеће Радости, Рођење Сина Божјег Исуса Христа! Ако су нам целе године мржња, гордост и злоба тровали срце, избацимо данас отров из њега јер славимо Рођење небеске Љубави, оваплоћене у људској природи!

Нека овај Божић, децо наша духовна, унесе у ваше домове мир, љубав, слогу, радост и благослов у све дане вашег живота! Нека нам новорођени Младенац Христос подари покајање и спремност на праштање! Уколико међу вама и данас има оних који су у свађи, позивамо их да у божићној радости једни од других затраже опроштај, муж од жене, а жена од мужа, деца од родитељâ, а родитељи од деце, сусед од суседа. Морамо затражити опроштај једни од других ако хоћемо да будемо Божји и да нам Божић буде радостан, срећан и благословен, и ми у Њему.

Са овим жељама и молитвама Богомладенцу Христу желимо вам свако истинско добро у Новој, 2021. години, поздрављајући вас радосним божићним поздравом који у себи носи слављење Бога на небу, на земљи мир, а међу људима добру вољу.

Мир Божји, Христос се роди!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Божићу 2020. године.

Ваши молитвеници пред Богомладенцем Христом:

Митрополит добробосански **ХРИЗОСТОМ**, председник Светог Архијерејског Синода и мјестобљуститељ трона патријараха српских

Митрополит загребачко-љубљански **ПОРФИРИЈЕ**

Епископ шабачки **ЛАВРЕНТИЈЕ**
Епископ сремски **ВАСИЛИЈЕ**
Епископ бањалучки **ЈЕФРЕМ**
Епископ будимски **ЛУКИЈАН**
Епископ банатски **НИКАНОР**
Епископ новограчаничко-средњезападноамерички **ЛОНГИН**
Епископ канадски **МИТРОФАН**
Епископ бачки **ИРИНЕЈ**
Епископ британско-скандинавски **ДОСИТЕЈ**
Епископ западноевропски **ЛУКА**
Епископ жички **ЈУСТИН**
Епископ врањски **ПАХОМИЈЕ**
Епископ шумадијски **ЈОВАН**
Епископ браничевски **ИГЊАТИЈЕ**
Епископ зворничко-тузлански **ФОТИЈЕ**
Епископ милешевски **АТАНАСИЈЕ**
Епископ будимљанско-никшићки **ЈОАНИКИЈЕ**
Епископ диселдорфски и немачки **ГРИГОРИЈЕ**
Епископ рашко-призренски **ТЕОДОСИЈЕ**
Епископ западноамерички **МАКСИМ**
Епископ горњокарловачки **ГЕРАСИМ**
Епископ источноамерички **ИРИНЕЈ**
Епископ крушевачки **ДАВИД**
Епископ славонски **ЈОВАН**
Епископ аустријско-швајцарски **АНДРЕЈ**

Епископ бихаћко-петровачки **СЕРГИЈЕ**
Епископ тимочки **ИЛАРИОН**
Епископ нишки **АРСЕНИЈЕ**
Епископ буеносаирески и јужноцентралноамерички **КИРИЛО**
Епископ Митрополије аустралијско-новозеландске **СИЛУАН**
Епископ далматински **НИКОДИМ**
Епископ осечкопољски и барањски **ХЕРУВИМ**
Епископ захумско-херцеговачки **ДИМИТРИЈЕ**

Викарни Епископ моравички **АНТОНИЈЕ**
Викарни Епископ ремезијански **СТЕФАН**
Викарни Епископ мохачки **ИСИХИЈЕ**
Викарни Епископ диоклијски **МЕТОДИЈЕ**

ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА:

Архиепископ охридски и Митрополит скопски **ЈОВАН**
Епископ полошко-кумановски **ЈОАКИМ**
Епископ брегалнички **МАРКО**
Викарни Епископ стобијски **ДАВИД**

— spc.rs